

Het Omgevingswet-ABC

Een korte uitleg van de belangrijkste begrippen

Met de komst van de Omgevingswet komen er veel nieuwe afkortingen en begrippen voorbij. Hier is een woordenlijst Omgevingswet voor opgesteld. Met dit 'ABC' heb je een overzicht dat beknopt, maar duidelijk weergeeft wat veel gebruikte termen uit de Omgevingswet betekenen. Bij veel onderwerpen is ook nog een hyperlink opgenomen, zodat je eenvoudig meer informatie kunt vinden over dat begrip.

A

Aanvullingswetten natuur, bodem, geluid en grondeigendom

Parallel aan de Omgevingswet worden vier aanvullingswetten gemaakt. Het gaat om de onderwerpen bodem, geluid, natuur en grondeigendom. De aanvullingswetten zijn afzonderlijke wetten, omdat er ook nieuw beleid in komt. De aanvullingswetten gaan op in de Omgevingswet op het moment dat deze in werking treedt. Lees meer over de [aanvullingswetten](#).

Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

De Omgevingswet is een kaderwet. De nadere uitwerking vindt plaats in vier zogenaamde Algemene Maatregelen van Bestuur (ook wel AMvB's). Het gaat om:

- Besluit activiteiten leefomgeving;
- Besluit bouwwerken leefomgeving;
- Besluit kwaliteit leefomgeving;
- Omgevingsbesluit.

B

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)

In het Bal staan algemene regels voor activiteiten in de fysieke leefomgeving. Burgers, bedrijven en overheden moeten zich aan deze regels houden als ze die activiteiten uitvoeren. In het Bal staat ook of voor die activiteiten een melding of omgevingsvergunning nodig is. Lees meer over het [Bal](#).

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

In het Bbl staan regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid van bouwwerken. Daarnaast heeft het Bbl regels over de staat en het gebruik van een bouwwerk. En over het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden. Lees meer over het [Bbl](#).

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

In het Besluit kwaliteit leefomgeving staan regels voor het Rijk en voor decentrale overheden. De regels gaan over omgevingswaarden, instructieregels, beoordelingsregels en monitoring. Lees meer over het [Bkl](#).

Bevoegd Gezag (BG)

Bevoegd gezag kan het Rijk, een provincie, een waterschap als een gemeente zijn. Onder de Omgevingswet heeft ieder instrument een bevoegd gezag. Het bevoegd gezag dat het instrument inzet, is ook het bevoegd gezag voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, meldingen en het toestaan van afwijken van algemene regels. Lees meer over [BG](#).

Beleidscyclus

De beleidscyclus van de Omgevingswet biedt een structuur om de instrumenten van de Omgevingswet te ordenen. De cyclus bestaat uit vier fasen: beleidsontwikkeling, beleidsdoorwerking, uitvoering en terugkoppeling. Lees meer over de [beleidscyclus](#).

Bruidsschat

Onder de Omgevingswet verhuist een aantal regels van het Rijk naar gemeenten (en waterschappen). Het Rijk zorgt er met het Invoeringsbesluit voor dat deze regels automatisch in het omgevingsplan komen. Dit heet ook wel de 'bruidsschat'. Daarmee wordt voorkomen dat de regels vervallen voordat de gemeente vergelijkbare of vervangende regels heeft. Lees meer over de [bruidsschat](#).

C

Commissie over de ruimtelijke kwaliteit

Onder de Omgevingswet moeten gemeenten een gemeentelijke adviescommissie instellen voor de omgevingskwaliteit. Dit vervangt de bestaande commissies welstand en monumenten. In Oosterhout gaat de huidige monumenten- en welstandscommissie verder als "Gemeentelijke Adviescommissie Omgevingskwaliteit Oosterhout".

D

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Het DSO is het stelsel van de landelijke voorziening samen met de lokale systemen van overheden. De landelijke voorziening bestaat uit het Omgevingsloket met op de achtergrond een aantal informatiesystemen. Met de landelijke voorziening kunnen we:

- Vergunningaanvragen en meldingen ontvangen;
- Omgevingswetbesluiten (omgevingsvergunningen, omgevingsplannen en omgevingsvisies) publiceren;
- Onze vragenbomen met toepasbare regels publiceren;
- Begrippen en definities centraal beheren;
- Onderling en met initiatiefnemers samenwerken.

Lees [hier](#) meer over het DSO.

E

Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Het omgevingsplan regelt een "evenwichtige toedeling van functies aan locaties". Dit betekent dat er een balans bestaat tussen verschillende functies, die locaties binnen een gebied, kunnen vervullen. Dit is een verbreding van het huidige criterium "een goede ruimtelijke ordening" uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Lees meer over [evenwichtige toedeling van functies aan locaties](#).

F

Fysieke leefomgeving

Een van de kernbegrippen in de Omgevingswet is de 'fysieke leefomgeving'. Het begrip bepaalt tot waar de Omgevingswet geldt. Wanneer er geen sprake is van fysieke leefomgeving, dan is de Omgevingswet niet van toepassing. Een afgebakende definitie van de fysieke leefomgeving is er niet. In de wet staat wel een opsomming van onderdelen die in elk geval onder fysieke leefomgeving vallen: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel erfgoed en werelderfgoed. Deze opsomming is formeel niet uitputtend. Gemeenten hebben enige vrijheid om te bepalen welke activiteiten onder de fysieke leefomgeving vallen. Lees meer over het begrip [fysieke leefomgeving](#).

I

Invoeringswet, Invoeringsbesluit en Invoeringsregeling

De Invoeringswet, het Invoeringsbesluit en de Invoeringsregeling regelen de overgang van de bestaande naar de nieuwe wet- en regelgeving. Lees meer over de [Invoeringswet](#).

K

Kerninstrumenten

Om de Omgevingswet in de praktijk uit te voeren, hebben overheden zes kerninstrumenten tot hun beschikking. Voor gemeenten zijn dat de omgevingsvisie, het programma, het omgevingsplan en de omgevingsvergunning. Lees meer over de [kerninstrumenten](#).

L

Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB)

De Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB) is straks de centrale landelijke voorziening voor alle overheidspublicaties. Omgevingswetbesluiten komen via deze landelijke voorziening ook in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Lees hier meer over de [LVBB](#).

Oosterhout

Net als iedere overheid, bereidt ook Oosterhout zich voor op de Omgevingswet. Dat doen we onder andere door besluiten te nemen, software aan te schaffen en medewerkers op te leiden. Ook doen we dat door voorlichting te geven aan onze inwoners. Onder andere door een eigen webpagina met daarin algemene informatie over de Omgevingswet en specifieke informatie over “het Oosterhoutse”. Lees meer over de Omgevingswet en hoe Oosterhout deze invoert op onze eigen [website](#).

Omgevingsbesluit (Ob)

Het Omgevingsbesluit (Ob) regelt in aanvulling op de wet onder meer welk bestuursorgaan het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen en welke procedures gelden. Ook regelt dit besluit wat de betrokkenheid is van andere bestuursorganen bij de besluitvorming. Het regelt ook een aantal op zichzelf staande onderwerpen, zoals de milieueffectrapportage en financiële bepalingen. Het Ob is voor alle doelgroepen relevant, dus voor zowel burgers en bedrijven, als voor overheden. Lees meer over het [Omgevingsbesluit](#).

Omgevingsloket

Het Omgevingsloket is de centrale plek waar digitale informatie over de leefomgeving onder de Omgevingswet straks samenkomt. Zo kan iedereen deze informatie straks op één plek bekijken en direct gebruiken. Het Omgevingsloket bestaat uit een aantal onderdelen. Lees meer over het [Omgevingsloket](#).

Omgevingsregeling (Or)

De Or is een ministeriële regeling bij de Omgevingswet. De regeling bouwt voort op de wet en de 4 Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's - zie hiervoor bij “A”). Het gaat om technische en administratieve regels voor het gebruik van de wet en de AmvB's in de praktijk. Lees meer over de [Omgevingsregeling](#).

Omgevingstafel

De impact van de Omgevingswet op het vergunningverleningsproces en de dienstverlening is behoorlijk. De duur wordt sterk ingekort; alle aanvragen moeten in principe binnen 8 weken worden afgehandeld. De Omgevingswet vraagt daarbij om een integrale afweging, met als uitgangspunt: ‘Hoe kunnen we dit initiatief mogelijk maken?’ Dit alles vraagt om een uitgebreider en Omgevingswet proof vooroverleg: de Omgevingstafel. Bekijk [onze korte animatie](#). Ook in Oosterhout wordt er samen met o.a. regionale brandweer, GGD, provincie, Omgevingsdienst en het waterschap geëxperimenteerd met een Omgevingstafel

Omgevingsplan

Het omgevingsplan bevat alle regels over de fysieke leefomgeving die de gemeente stelt binnen haar grondgebied. Per gemeente is er één omgevingsplan. Deze komt in de plaats van de bestemmingsplannen en verordeningen. Lees meer over het [omgevingsplan](#) en hoe [Oosterhout](#) deze invoert.

Omgevingsverordening

Een omgevingsverordening bevat alle provinciale- of waterschaps-regels voor de fysieke leefomgeving. Per provincie en waterschap is er 1 omgevingsverordening die de bestaande verordeningen vervangt. Zoals de milieuverordening, de planologische verordening, de ontgrondingenverordening, de landschapsverordening en de grondwaterverordening. Dit instrument is alleen voor provincies en waterschappen. Gemeenten nemen alle regels over de fysieke leefomgeving op in een omgevingsplan. Lees meer over de [omgevingsverordening](#).

Omgevingsvisie

In een omgevingsvisie legt de gemeenteraad haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vast. De gemeente stelt één omgevingsvisie voor het hele grondgebied vast. Deze komt in de plaats van structuurvisies, verkeers- en vervoersplannen, onderdelen van de natuurvisie en milieubeleidsplannen. De Omgevingsvisie kan weer sectoraal of gebiedsgericht worden uitgewerkt in programma's. Lees meer over de [omgevingsvisie](#) en de [Omgevingsvisie voor Oosterhout](#).

Omgevingswaarden

Omgevingswaarden zijn bedoeld voor het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Ook ondersteunen ze bij het zorgen voor een goede omgevingskwaliteit. Omgevingswaarden leggen de kwaliteit vast die een gemeente, provincie of Rijk voor de leefomgeving wil bereiken. Deze staan in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Rijk), de omgevingsverordening (provincie) of het omgevingsplan (gemeente). Het is één van de instrumenten waarmee overheden het beleid van een omgevingsvisie of een gebiedsgericht of sectoraal programma kunnen uitvoeren. De Omgevingswaarden moeten objectief en meetbaar zijn. Lees meer over [omgevingswaarden](#).

Omgevingswet

In de Omgevingswet wordt alle bestaande wetgeving over de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd in één wet. Medio 2022 wordt duidelijk of de Omgevingswet per 1 oktober 2022 in werking treedt of op 1 januari 2023. Lees meer over de [Omgevingswet](#) en [hier](#) meer over de Omgevingswet in Oosterhout.

Omgevingsdialoog

De Omgevingswet beoogt meer betrokkenheid van burgers bij ruimtelijke ontwikkelingen. Maar ook meer verantwoordelijkheid bij de maatschappij. Beiden komen samen in het concept Omgevingsdialoog. Een omgevingsdialoog is een gesprek tussen de initiatiefnemer van een ontwikkeling (variërend van een appartementencomplex tot een dakkapel) en de omgeving van de locatie waar de ontwikkeling plaats vindt. Met als doel een beter plan en meer draagvlak. Ondanks dat de Omgevingswet nog niet in werking is getreden heeft de gemeente Oosterhout al enige tijd richtlijnen voor de Omgevingsdialoog. Lees meer over de richtlijnen van de gemeente Oosterhout voor de [Omgevingsdialoog](#).

P

Participatie

Participatie is een belangrijke pijler onder de Omgevingswet. In de Omgevingswet en in het Omgevingsbesluit zijn regels over participatie opgenomen. Voor de meeste kerninstrumenten (zoals Omgevingsvisie en Omgevingsplan) geldt dat in die documenten moet worden verantwoord hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen bij de voorbereiding zijn betrokken. Lees meer over [participatie in de Omgevingswet](#).

Programma

Om de gewenste kwaliteit van de fysieke leefomgeving te bereiken kunnen overheden naast, en aanvullend op een Omgevingsvisie, een programma opstellen. Een programma kan een bepaald onderwerp bevatten (sectoraal zijn) of een bepaald gebied betreffen (gebiedsgericht zijn). En kan variëren van een beleidsregeling tot een subsidieprogramma. Lees meer [algemene informatie](#) over het programma en specifiek voor [Oosterhout](#).

S

Standaarden Digitaal Stelsel Omgevingswet

Overheden sluiten lokale systemen aan op het DSO. Hiervoor zijn een aantal nieuwe standaarden ontwikkeld die het mogelijk maken om verschillende software-systemen met elkaar te laten communiceren:

- STAM en IMAM: standaarden voor het aanvragen van Omgevingsvergunningen en het doen van meldingen via de landelijke website.
- STOP/TPOD en IMOP en IMTP: standaarden voor het publiceren van besluiten, omgevingsplannen, verordeningen, omgevingsvisie, et cetera op de landelijke website.
- STTR en IMTR: standaarden voor de toepasbare regels in het Omgevingsloket.

Lees hier meer over [standaarden](#).

Stelselcatalogus Omgevingswet

De Stelselcatalogus Omgevingswet is een online naslagwerk waarin overheden begrippen, definities en informatieproducten over de Omgevingswet beheren. Het is één van de onderdelen van de landelijke voorziening van het DSO. Lees hier meer over de [stelselcatalogus Omgevingswet](#).

T

Toepasbare regels

In het DSO kunnen inwoners en ondernemers straks antwoord krijgen op vragen als: 'Mag ik op deze locatie mijn initiatief starten? Of heb ik daar een vergunning voor nodig?'. Initiatiefnemers doorlopen hiervoor vragenbomen in het Omgevingsloket. Om deze vragenbomen zo gebruiksvriendelijk mogelijk te laten werken moeten gemeenten hun juridische regels uit het Omgevingsplan omzetten naar toepasbare regels en aanleveren aan het DSO. Andere overheden moeten dit voor hun eigen regels doen. Lees hier meer over [toepasbare regels](#).

V

Vergunningencheck

Eén van de onderdelen van het Omgevingsloket is de vergunningscheck. Initiatiefnemers kunnen via een vragenboom controleren of ze een idee mogen uitvoeren op een bepaalde locatie en of ze daar een vergunning voor nodig hebben of een melding moeten doen. Overheden kunnen hiervoor hun juridische regels omzetten naar toepasbare regels. Lees hier meer over [vergunningencheck](#).

W

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Bij de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen gaat de toetsing van de bouwtechnische eisen van een bouwwerk van de gemeente over naar een onafhankelijke partij, de zogenaamde kwaliteitsborger. Dit geldt niet direct voor alle bouwwerken en dit zal in fases gaan. Lees meer over de Wkb op [landelijke website](#) en de homepage van de [gemeente Oosterhout](#) en hoe dit na inwerkingtreding van de wet in de [praktijk werkt](#).

Waterschapsverordening (WsV)

De Waterschapsverordening bevat de regels van het waterschap. Samen met het omgevingsplan bevat de Waterschapsverordening de regels voor de fysieke leefomgeving op lokaal niveau. Lees meer over de [WsV](#).
